घटक क्षेत्र : क्र. ॲबर लाकडी घाणा तेल प्रक्रीया उदयोगाबद्‌ल उल्लेखनीय कार्य

शेतकऱ्यांचे नाव : **श्री. सुभम दिवाकर दिघाडे**

गाव / तहसील / जिल्हा : यवतमाळ

संपूर्ण पत्ता (पिन कोड सह) : बी. १६, राधाकृष्ण नगरी, वाघापूर रोड, लोहारा, यवतमाळ

संपर्क क्रमांक : 08888999622

वय : २६ वर्ष

शिक्षण : अभियांत्रीकी पदविधर(उत्पादन)

कुटुंबाचा तपशिल : आई, बाबा, बहीण

मुख्य व्यवसाय :प्रक्रीया उदयोग

मार्गदर्शक : कृषि विज्ञान केंद्र,यवतमाळ-१

१. कृषि विज्ञान केंद्राच्या च्या संपर्कात कसे व केव्हा आलात.

श्री सुभम दिवाकर दिघाडे हा अभियांत्रीकी (उत्पादन) चा पदविधर असून जिल्हया बाबतचा विचार लक्षात घेता. यवतमाळ जिल्हा हा तेलबिया उत्पादनामध्ये एक मोलाचा भाग मानला जातो त्या उदेशाने वर्ष २०१७ मध्ये कृषि विज्ञान केंद्राशी संपर्क साधून त्यांनी आपल्या विचार व्यक्त करून विषय विशेतज्ञ यांच्याशी लाकडी तेलघाणा प्रक्रीया उदयोग चर्चा करून त्यावर येणाऱ्या अडी-अडचणीवर मात करून तेल व्यवसाय कसा करता येईल या विषयी शास्त्रीय पध्दतीने मार्गदर्शन केले.

२. कार्याचा तपशील :

सन जून २०१८ मध्ये लाकडी घाण्यापासून तेल निर्मीतीस सुरुवात केली या संबधी शास्त्रीय पध्दतीने तेल घाणा उदयोग निर्मीतीसाठी तेल काढणी व हाताळणी याचे प्रशिक्षण एक महिणा कालावधीचे खादी ग्राम उदयोग विकास महामंडळ अंर्तगत सन २०१८ मध्ये प्रशिक्षण पुर्ण केले

व्यवसायाची सुरुवात करण्यासाठी यंत्र सामुग्री, बांधकाम व इतर खर्चा करीता ६ लाख रु भांडवल गुंतवणुक करून व्यवसायाची सुरुवात २१ जून २०१८ रोजी केली. प्राथमीक स्वरुपात त्यांच्या संपर्कात असलेले काही शेतकऱ्यापासून भुईमुंगाच्या शेंगा खरेदी करून त्यापासून तेलाची निर्मीती केली.

३. उत्पादन, उत्पन्न अर्थिक बाबीचा तपशील

सर्वप्रथम कच्चा माल २५ क्विंटल शेंगा खरेदी केल्या त्यापासून मिळणारे २.५ ते ३ किलो शेंगदाने यापासून 1 किलो तेल निर्मीती असते. याप्रमाणे वर्षाकाठी ३५ क्विंटल भुईमुंगाच्या शेंगदाण्यापासून १४०० किलो तेल मिळाले.

त्या करीता तेलाचा भाव २२० रु किलो प्रमाणे ३,०८,००० उत्पन्न मिळाले त्यामध्ये २५ क्विंटल शेंगदाने खरेदी करता ४५ रु किलो. या प्रमाणे ३५ क्विटल करीता १५७५०० खर्च भांडवल केले तसेच मजुरी व ईतर खर्च ६० ते ६५ हजार वजा करीता वर्षाकाठी ९०,५०० ते ८५,५०० निव्वळ नफा तेल निर्मीती पासून मिळाला.

तसेच त्यापासून मिळणारे by product (जोडधंदा) भुईमुंगाची ठेप २१ क्विटंल मिळते त्याकरीता बाजारपेठे मध्ये ठेपेस भाव २५ ते ३० रु प्रती किलो दराने विक्री करून ५२,५०० ते ६३,००० अधिक मिळाले.

एकंदरीत एकुण १४३००० ते १४८५०० निव्वळ नफा वर्षाकाठी मिळाला. ग्राहकाची मागणी लक्षात घेवून आम्ही पंचशील स्वयंसहायता गट मार्फत उदयोगाला सुरूवात केली. वर्ष २०१९ मध्ये विविध प्रकारचे तेल त्यामध्ये जवस, तिळ, करडी, खोबर, बादाम, मोहरी या तेली निर्मीती करू लागले त्यामध्ये मागणी प्रमाणे व हंगामा प्रमाणे तेल निर्मीती करण्याचे कार्य सुरू केले त्याकरीता Food Safety & Standards Authority of India (Fssai) अंतर्गत तेलाचे प्रमाणीकरण करून त्यांची विक्री सुरू केली.

हिवाळयामध्ये बदाम तेला करीता १०० किलो बदाम खरेदी पासून ४० टक्के प्रमाणे ४० किलो तेल मिळून त्याकरीता २००० रु प्रती भावाने ८०,००० मिळकत घेवून मजुरी, वाहतूक खर्च, विज खर्च, पॅकीग खर्च वजा करीता एकुण ६०,००० रु नफा मिळाला.

तिळ तेल प्रक्रीया करीता १० क्विंटल तेला करीता १०० रु किलो प्रमाणे १,००,००० रु भांडवल गुंतवणूक करून त्यापासून ३५० किलो तेल मिळाले त्याकरीता ४०० रु भाव प्रती किलो मिळाला एकुण १,४०,००० रु आर्थीक उत्पन्न मिळाले. त्यामध्ये मजुरी खर्च, विज बिल व इतर खर्च अंदाजीत १०,००० वजा करता निव्वळ नफा ३०,००० मिळाला. तसेच ६०० किलो मिळालेल्या ठेपे पासून २५ रु प्रती किलो दराने एकुण १५,००० रु मिळाले. एकदंरीत हंगामनिहाय तेल निर्मीती पासून निव्वळ नफा ४५,००० रु मिळाला.

४. सामाजीक दर्जा

या उदयोगामुळे तेल बिया लागवडी करीता शेतकरी बांधवाना प्रोत्साहीत करून जास्तीत जास्त तेलबिया कार्यक्रम शेतकऱ्यांच्या शेतावर राबविणे त्यामुळे करार शेती पध्दतीला जिल्हयामध्ये वाव मिळेल.

लाकडी घाणा तेला विषयी माहीती

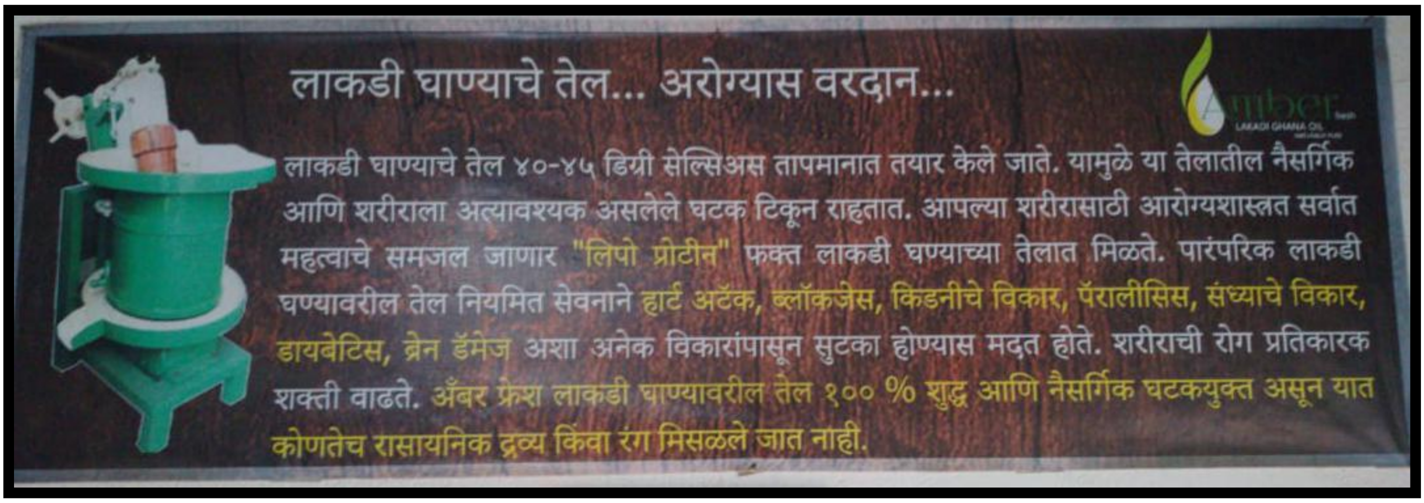

ॲबर लाकडी घाणा युनिट

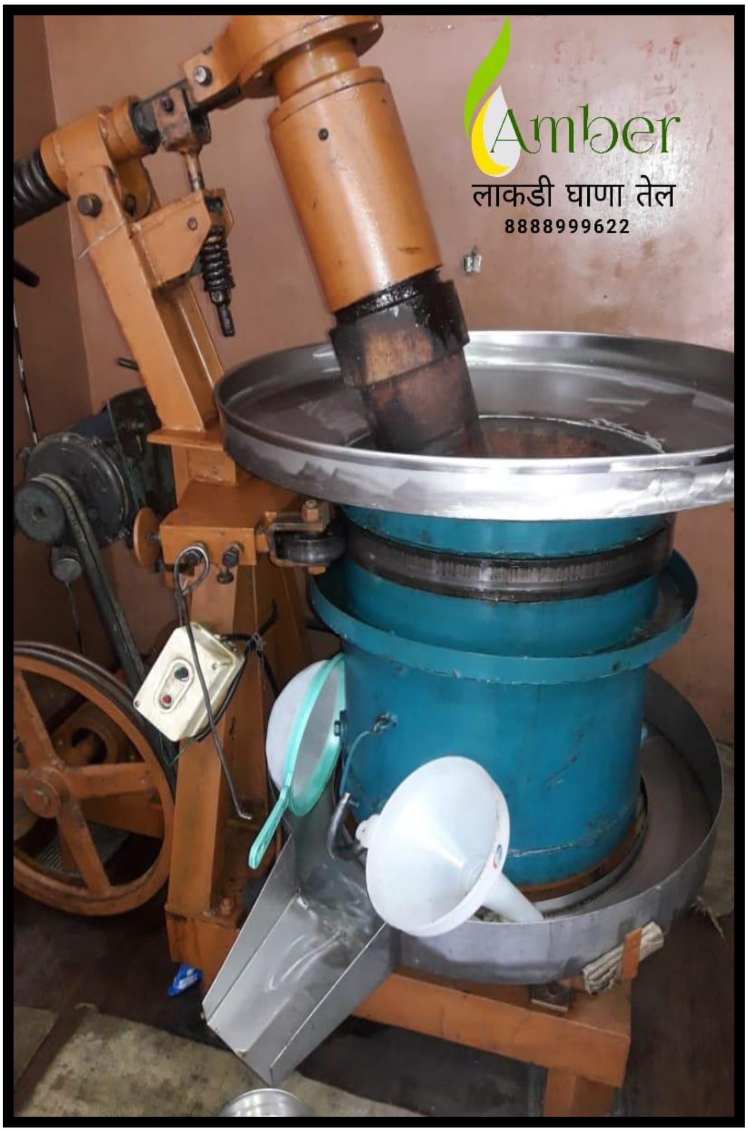

उत्पादन प्रक्रीया

उत्पादने

Amber
शुभम दिघाडे, संचालक अंबर लाकडी तेल घाणा यवतमाळ

Maybe we should stop asking why real food is so expensive and start asking why processed food is so cheap.